

Asia C-256/09

Bianca Purrucker

vastaan

Guillermo Vallés Pérez

(Bundesgerichtshofin esittämä
ennakkoratkaisupyyntö)

Oikeudellinen yhteistyö yksityisoikeudellisissa asioissa – Tuomioistuimen toimivalta sekä tuomioiden tunnustaminen ja täytäntöönpano avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskeissa asioissa – Asetus (EY) N:o 2201/2003 – Väliaikaiset toimenpiteet tai turvaamistoimet – Tunnustaminen ja täytäntöönpano

Julkisasiamies E. Sharpstonin ratkaisuehdotus 20.5.2010 I - 7356
Unionin tuomioistuimen tuomio (toinen jaosto) 15.7.2010 I - 7408

Tuomion tiivistelmä

1. *Oikeudellinen yhteistyö yksityisoikeudellisissa asioissa – Tuomioistuimen toimivalta sekä tuomioiden tunnustaminen ja täytäntöönpano avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevissa asioissa – Asetus N:o 2201/2003*
(Neuvoston asetuksen N:o 2201/2003 8–14 artikla)

2. *Oikeudellinen yhteistyö yksityisoikeudellisissa asioissa – Tuomioistuimen toimivalta sekä tuomioiden tunnustaminen ja täytäntöönpano avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevissa asioissa – Asetus N:o 2201/2003*
(*Neuvoston asetuksen N:o 2201/2003 20 ja 39 artikla*)
3. *Oikeudellinen yhteistyö yksityisoikeudellisissa asioissa – Tuomioistuimen toimivalta sekä tuomioiden tunnustaminen ja täytäntöönpano avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevissa asioissa – Asetus N:o 2201/2003*
(*Neuvoston asetuksen N:o 2201/2003 20–27 artikla*)
1. Silloin, kun tuomioistuimen toimivalta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevissa asioissa ja asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta annetun asetuksen N:o 2201/2003 mukainen väliaikaisia toimenpiteitä määränneen tuomioistuimen toimivalta tutkia pääasia ei käy täysin selvästi ilmi kyseisen tuomioistuimen ratkaisuun liittyvistä seikoista tai kun päätöksen perustelut eivät ole täysin yksiselitteiset siltä osin kuin ne koskevat kyseisen tuomioistuimen toimivaltaa tutkia pääasia edellä mainitun asetuksen 8–14 artiklassa tarkoitettujen toimivaltaperusteiden mukaisesti, voidaan päätellä, ettei päätöstä ole tehty asetuksessa säädettyjen toimivaltasääntöjen mukaisesti. Tällaista päätöstä voidaan kuitenkin tutkia kyseisen asetuksen 20 artiklan, joka koskee väliaikaisia toimenpiteitä ja turvaamistoimia, perusteella sen varmistamiseksi, kuuluuko se tämän säännöksen soveltamisalaan.
2. Kun otetaan huomioon vanhempainvastuuasioissa määrättävien väliaikaisten toimenpiteiden merkitys riippumatta siitä, onko ne määrännyt sellainen tuomioistuin, jolla on toimivalta tutkia pääasia, vai ei, ja erityisesti niiden mahdolliset seuraukset pienille lapsille ja varsinkin toisistaan erotetuille kaksozillem, sekä se että toimenpiteet määrännyt tuomioistuin on mahdollisesti antanut tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevissa asioissa ja asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta annetun asetuksen N:o 2201/2003 39 artiklassa tarkoitettujen todistuksen, kun tässä todistuksessa tarkoitettujen väliaikaisten toimenpiteiden voimassaolo edellyttää pääasiaa koskevan menettelyn vireillepanoa 30 vuorokauden kuluessa, on tärkeää, että henkilö, jota tällainen menettely koskee, voi oma-aloitteisesti hakea muutosta päätökseen, jossa määrätään kyseisistä väliaikaisista toimenpiteistä, vaikka häntä olisikin kuultu toimenpiteet määränneessä tuomioistuimessa, riitauttaakseen muussa kuin toimenpiteet määränneessä ja ratkaisunsa viipymättä antavassa tuomioistuimessa nimenomaan

(ks. 76 kohta)

sen toimivallan, jonka väliaikaiset toimenpiteet määrännyt tuomioistuin on katsonut itsellään olevan pääasiassa, tai ellei päätöksen perusteella ole selvää, että asianomainen tuomioistuin on toimivaltainen tutkimaan pääasian tai on katsonut olevansa toimivaltainen pääasiassa asetuksen mukaisesti, mainitun asetuksen 20 artiklassa säädettyjen edellytysten noudattamisen eli sen, että

- toimenpiteiden on oltava kiireellisiä
- niiden on kohdistuttava siinä jäsenvaltiossa, jossa asiaa käsittelevä tuomioistuin sijaitsee, oleskeleviin henkilöihin tai siellä olevaan omaisuuteen ja
- niiden on oltava väliaikaisia.

Muutosta on voitava hakea siten, ettei sen perusteella voida mitenkään olettaa muutoksenhakijan hyväksyvän pääasiaa koskevan toimivallan, jonka väliaikaisista toimenpiteistä määrännyt tuomioistuin on ehkä katsonut itsellään olevan.

3. Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevista asioista ja asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta annetun asetuksen N:o 2201/2003 21 artiklan ja sitä seuraavien artiklojen säännöksiä ei sovelleta väliaikaisiin toimenpiteisiin, jotka koskevat oikeutta lapsen huoltoon ja kuuluvat kyseisen asetuksen 20 artiklan soveltamisalaan. Unionin lainsäätäjät ei nimittäin halunnut tällaista sovelletavuutta, kuten sekä lainsäädäntöhistorias-ta että aiempien vastaavien säännösten säännöksistä ja määräyksistä, esimerkiksi asetuksesta N:o 1347/2000 ja Bryssel II – yleissopimuksesta, ilmenee. Asetuksessa N:o 2201/2003 säädetyn tunnustamis- ja täytäntöönpanojärjestelmän soveltamisen väliaikaisiin toimenpiteisiin kaikissa muissa jäsenvaltioissa – myös siinä, joka on toimivaltainen tutkimaan pääasian – aiheuttaisi riskin asetuksessa annettujen toimivaltasääntöjen kiertämisestä ja forum shoppingista, mikä olisi vastoin asetuksen tavoitteita ja erityisesti lapsen edun huomioon ottamista, joka varmistetaan tekemällä häntä koskevat ratkaisut hänen asuinpaikkaansa maantieteellisesti lähellä olevassa tuomioistuimessa, jolla unionin lainsäätäjät katsoo olevan parhaat edellytykset arvioida määrättävät toimenpiteet lapsen edun mukaisesti.

(ks. 77, 97 ja 98 kohta)

(ks. 84 ja 91 kohta sekä
tuomiolauselma)